

ima mindenkiért

WYCLIFFE

2014. ÁPRILIS

AZ IMA MINDENKIÉRT 2014 ÁRPILISI SZÁMÁBAN AZ AFRIKAI KAMERUNRÓL TUDHATUNK MEG TÖBBET. OLYAN ORSZÁGOT ISMERHETÜNK MEG KICSIT KÖZELEBBRŐL, AMI ÁLTAL AFRIKA IS KÖZELEBB JÖN HOZZÁNK; NEMCSAK AZÉRT, MERT A KONTINENS RÉSZE, HANEM MERT SOKFÉLESÉGÉBEN AFRIKA SZÍNEI MUTATKOZNAK MEG, KEZDVE A TÁJAK VÁLTOZATOSSÁGÁVAL, EGÉSZEN A 276 KÜLÖNBÖZŐ NYELVET BESZÉLŐ KAMERUNI EMBERCSOPORTIG.

Afrika

Népessége több mint 1 milliárd fő
Területe 30 millió km²
53 országból álló kontinens
A lakosság 46%-a keresztény
Még 800 nyelvcsoporthoz van szüksége
bibliafordításra

„Hogyan érthetném, míg valaki meg nem magyarázza?” Apclsel 8,31

A SOKSZÍNŰ AFRIKA:

Az afrikai kontinens a gyarmati rendszeren keresztül jutott el - küzdötte át magát - a függetlenségig. Az itt élő nemzetek arra törekednek, hogy a politikai és gazdasági kihívásokon is hasonlóképpen túljussanak. Vidéki falvak és városok egyaránt találhatóak a kontinensen. Földrajza is változatos: szavanna, sivatag és trópusi esőerdők váltják egymást; sokfélesége megmutatkozik a Kilimandzsáró havas magasságaitól a Nagy Hasadék völgyig (Great Rift Valley). Afrika lakosai is olyan változatosak, mint a táj. Vannak köztük nomád tevépásztorok, számítógépes szakemberek, önellátó gazdálkodók és szeminárium professzorok.

NÉPEK ÉS NYELVEK:

Afrika méretét és népességét tekintve a világ második legnagyobb kontinense. Itt él a világ lakosságának egy hetede, a kontinensen található a Föld szárazföldjeinek 20 százaléka, és több mint 30.000 km hosszú tengerpart. A világ nyelveinek harminc százalékát Afrikában beszélik. Ebből még több mint 800 nyelvi csoportnak van szüksége bibliafordításra.

KERESZTÉNYSÉG ÉS EGYHÁZ

Különböző bibliatársulatokkal együttműködésben, az afrikai egyház magas szintű felelősséget vállal a bibliafordításban, nyelvi fejlesztési munkákban, az írásolvasás-oktatás területén valamint a tanítványozás és az evangelizáció munkájában. Az egyház azon is dolgozik, hogy foglalkozzon a közösségi fejlesztési igényekkel, a HIV/AIDS-váltsággal, a igazságszolgáltatással, az egészségüggyel és az oktatással.

Az anyanyelvi Szentírás kulcsfontosságú Afrikában ahhoz, hogy az egyház továbbra is növekedni és gyarapodni tudjon. Az keresztények száma 1900 és 2000 között 10 millióról 360 millióra nőtt, és jelenleg is növekszik. 1965 óta 25%-ról mintegy 46%-ra nőtt (a teljes népességet tekintve) azok száma, akik ragaszkodnak a keresztény hithez.

Az egyház növekedésével együtt az evangelizáció és a tanítványság látása is elindult. Éppen ezért egyre nagyobb szükség van az anyanyelvi Szentíráásra. Az egyház számos kihívással néz szembe a többi nagy vallás jelenléte, a hagyományos hiedelmek és gyakorlatok hatalma, valamint ezeknek a keresztény tanításra gyakorolt elferdítő hatása miatt. A hívőknek jó tanításra van szükségük, hogy szilárdan megálljanak az igazságban, és képesek legyenek azonosítani a tévtanításokat.

Imádkozunk, hogy vége szakadjon a törzsi hiedelmeknek terjedésének a keresztények között.

Imádkozunk az erkölcsös kormányzati rendszerért, hogy biztosítsa a tiszta ivóvizet, és betöltse az emberek élelmiszer- és egészségügyi szükségleteit.

Afrikának gazdag öröksége van az Igében és a bibliafordításban. Egyiptomban fordították az Ószövetséget héberről görögre, a Kr. e. harmadik és az első században. Ma is folyamatos a lelki éhség, és ahogy akkor az etióp kincstárnok az Apostolok cselekedetei 8. részében, ma is sokan teszik fel a kérdést: „Hogyan érthetném, míg valaki meg nem magyarázza?”. Ma is még mindig sok afrikai vár, és dolgozik azért, hogy mindannyian kézbe vehessék Isten Igéjét azon a nyelven, amit a legjobban értenek.

Kamerun

Népesség: 22,535,000

Élő nyelvek száma: 276

Írástudás: 63%

Szükség van fordításra 150 nyelven

Már van Biblia 21 nyelven

Újszövetség 57 nyelven

Azt mondják, Kamerun olyan, mint Afrika kicsiben: sűrű esőerdők délen, partok, gyertyafa mocsarak, félszáraz szavanna, hűvös hegyek nyugaton és sivatag a messzi északon.

A városi élet a szín és szórakozás kaleidoszkópja: a kovács kapát formál a ház előtti nyílt tűzön; a sarkon egy gyógynövénygyűjtő főzet készít betegségek kezelésére; a nők hátukra kötött csecsemőikkel, fejükön banánt, jamgyökeret vagy mogyorót visznek, és az utcán sétálva próbálják eladni termékeiket. Az utcák zsúfoltak, sárga taxik veszik fel vagy teszik le utasaikat.

Mielőtt a terület Német protektorátus alá került 1884-ben, minden egyes embercsoportnak megvolt a maga kormányzati rendszere. Az első világháború után, az ország 80%-a francia, a fennmaradó rész brit uralom alá került. Csak 1960-ban vált függetlenné Kamerun, emiatt két hivatalos nyelve van: francia és angol.

A KAMERUNI BIBLIAFORDÍTÁS

Az első misszionáriusok az 1800-as évek közepén érkeztek Kamerunba. Ők dolgoztak a Biblia *douala* nyelvre fordításán, ami a part legnagyobb nyelvcsoportja. A fordítás több nagyobb nyelvvé bővült a következő 100 évben. Az 1900-as évek közepén, ezek a nagyobb nyelvek váltak az iskolai oktatás alapjává, elkezdték oktatási nyelvként használni őket. Az 1970-es években azonban csak franciául és angolul tanítottak az iskolákban.

A gondolat 1977-ben kezdett formát ölteni, amikor különféle konzultációkat tartottak és elkezdtek megvitatni a bibliafordítás szükségét. A Cameroon Association for Bible Translation & Literacy (CABTAL) szervezetet 1987-ben hivatalosan elismerte a kormány, működését pedig 1989 szeptemberében kezdte meg. A szervezet szoros együttműködésben van a Wycliffe Bibliafordítókkal és az SIL kameruni csapatával.

Annak ellenére, hogy a CABTAL hatalmas kihívásokkal néz szembe, eddigi munkájuk eredményei nyomán komoly biztatást éreznek arra, hogy betöltve küldetésüket, elvigyék az emberekhez a Szentírást - a szívük nyelvén. Mikor azt kértük Michel Kenmogne-től, a CABTAL korábbi igazgatójától, hogy osszon meg egy példát az Ige emberek életére gyakorolt hatásáról, így válaszolt: „Egy ember, aki ördögűző volt a mundani közösségben, egy alkalommal megnézte a Jézus életéről szóló filmet. A következő vasárnap elment a templomba a feleségével. Ezt látva egy ember kifejezte meglepettségét, mert előtte soha nem látta őket a templomba. A férfi erre ezt mondta: <<Megnéztem a Jézus Filmet. Ha valaki megnézi ezt a filmet és nem változtatja meg életét, akkor ő nem emberi lény.>>”

Jelenleg 21 Bibliát és 57 Újszövetséget fordítottak le nemzeti nyelvekre. A munka azonban még messze nem ért véget!

Jelenleg körülbelül 270 különféle nyelvet beszél a 16 000 000 kameruni lakos.

Több mint 90 nyelvi felmérés vagy bibliafordítási projekt folyik az országban.

A becslések szerint több mint 80 nagyobb nyelvcsoporthoz van még szüksége arra, hogy a Szentírást lefordítsák a saját nyelveikre.

Kamerun egyike azoknak a közép-afrikai országoknak, ahol a leghatványozottabban van szükség a bibliafordítók további munkájára.

FOLYAMATBAN A FORDÍTÁS:

Gyakran jönnek össze ökumenikus bizottságok, hogy ösztönözzék a fordítási projekteket és bevonják a munkába a helyi egyházakat. Ilyen volt pl. a **banen** ökumenikus bizottság márciusi ülése is.

Imádkozunk, hogy a helyi egyházak növekedjenek lelkesedésben, és hogy miközben a banen csapat és a bizottság a projektről értekezik, a fordítás továbbra is terjedjen. Imádkozunk bölcsességért a feladatok elvégzéséhez!

Nagy volt az izgalom az iskolában a kameruni nemzeti himnusz **tunen nyelvre** fordítása miatt. A nemzeti ünnepi rendezvényen az iskolások már anyanyelvükön énekelték a himnuszt a kormányzati tisztviselők előtt, akik a befejező hangok után hangos ováció közepette, állva tapsoltak!

Az Úr megáldotta a **yemba nép** (népesség: 300 000) fordítóit a helyi közösségek teljes körű támogatásával. Bár az Újszövetségi fordítás még nem fejeződött be, a Szentírást több részét is anyanyelven olvashatják, és már ez is formálja a yemba népet és kihívás elé állítja a tradicionális vallási gyakorlatokat. Kérjük Istent, hogy ez a kezdeti szikra a lángoljon fel, és vezesse a csapatot, miközben találkozásokat szerveznek az iskolákkal, az egyházzal és a

kormányzati tisztviselőkkel. Dicsőség Istennek, mert arra vezetett yemba embereket, hogy csatlakozzanak az ellenőrző bizottságokhoz, s így az Újszövetségről készült vázlatok sokkal megbízhatóbbak, tiszták és pontosak lesznek. A fordítók az utolsó simításokat végzik Pál apostol leveleinek fordításán, emellett más könyvek fordítási vázlatait is készítik. Kérjük az Urat, hogy tartsa fenn az eddigi lendületet és segítse őket a folyamat lépéseinek összehangolásában.

Többet olvashatsz angolul ezekről a fordítási munkákról a Seed Company weboldalán: www.theseedcompany.org

KÖZEL A BEFEJEZÉSÉHEZ:

Micsoda öröm, mikor egy népcsoport megkapja az Újszövetséget saját nyelvén! Dicsőség Istennek, hogy Kamerunban számos nyelven közeledik befejezéséhez a fordítás. A következőkben ezekről számolunk be:

yambetta nyelven (népesség: 3 700)

A Yambetta fordítói csapat tagjai egy fontos mérföldkőhöz értek az elmúlt évben: befejezték a teljes Újszövetség vázlatát! - Imádkozunk azért, hogy a lelkesedésük továbbra is erős maradjon, mialatt egy konzulens segítségével gondosan kiértékelik mindegyik könyv fordítását. Kérjük Istent, hogy adjon nekik jó egészséget, lelki bátorítást, biztonságot utazás közben, és védelmet a családjaik számára.

Miután a konzulensi ellenőrzések befejeződnek, elkezdődik a fogalomtár, térképek, képek készítése és a tördelési munka az Újszövetség nyomtatásához. - Imádkozunk bölcsességért mindenféle feladathoz kapcsolódó döntésben.

Dicsérjük az Urat, mert a csapat munkája nyomán szélesebb körben elterjedt a helyi iskolákban a yambetta írásolvasás-program is.

makaa nyelven (népesség: 80 000)

Dicsérjétek az Urat egy makaa fordító helyreállásáért, aki agyvérzést kapott 2013 elején. Azóta már újra lelkészként szolgál egy nagy helyi protestáns gyülekezetben. Kérjük Istent, hogy üzenjen általa a szószékről és bátorítson a makaa Szentírást használatára. Imádkozunk azért is, hogy a lelképásztori munka mellett a fordításra is időt tudjon szánni, és hogy a fordítói csapat munkájának eredményeként a fordítás kész legyen a nyomdai előkészületekre 2014 közepén.

Hála az Úrnak, hogy itt is egyre többen tartják fontosnak az anyanyelv használatát. Imádkozunk, hogy egyre több egyházi vezető is lássa meg az értéket az anyanyelvi Szentírástban.

A csapatnak összetett kérdésekkel kell szembenéznie a nyelvjárások területén is; kérjük a Szentlelket, hogy ismertesse meg velük a megoldásokat.

meta nyelven (népesség: 87 000)

Dicsérjük az Urat, amiért a meta nép tagjai március 1-én végre kezükbe vehették anyanyelvükön az ígét. Imádkozunk azért, hogy a sok munkának valódi gyümölcse teremjen, imádkozunk a gyülekezeti alkalmakért, hogy az ige elérjen a szívek mélyéig. Imádkozunk és Isten népe növekedni fog!

muyang nyelven (népesség: 30 000)

Imádkozzunk, hogy Isten biztosítsa itt is a feltételeket, hogy egyre több emberben támadjon vágy az ige iránt. Vigyük Isten elé a muyang hangos Biblia kérdését is, hogy minél előbb elérhető legyen az Újszövetség hangfelvétel formájában is.

nugunu nyelven (népesség: 40 000)

Hálát kell adnunk Istennek, hogy a szorgalmas csapatunk 2013-ban befejezte a munkát. A fordítás ellenőrzése várhatóan 2014 szeptemberében készül el. Imádkozzunk, hogy a fordítás természetes és pontos legyen. Imádkozzunk a csapat egészségéért és családjaikért. Különösen szüksége van imára a csapat egyik tagjának, akinek felesége tavaly halt meg, vigyük az Úr elé őt és családját is.

lamnso nyelven (népesség: 125 000)

Tavaly júniusban a lamnso nép ideiglenes példányt kapott a Bibliából. Imádkozzunk, hogy miután a nyomtatott Ige eljutott ehhez a néphez, Isten szelleme érintse meg őket.

kwanja nyelven (népesség: 20 000)

Imádkozzunk, hogy sok kwanja ember hallgassa az elkészült hangos Szentírást, s az üzenet érintse meg életüket és higgyenek a Megváltóban.

Imádkozzunk azért, hogy az internet jobban működjön Ngaoundéréban; ugyanis a tanácsadónak Skype-ra van szükségük ahhoz, hogy ellenőrizhessék és leadhassák egy 3 éves képzéshez kapcsolódó anyagaikat a helyi gyülekezeteknek. Imádkozzunk azért is, hogy az anyagok elérhetőek legyenek a helyi lelkészek számára.

hdi nyelven (népesség: 25 000)

December végén érkeztek meg a kinyomtatott Újszövetségek a hdi emberekhez. Volt olyan, aki előre fizetett, lefoglalt egy példányt magának és alig várta, hogy megkaphassa az Igét anyanyelvén.

Imádkozzunk azokért is, akik 2013-ban tanultak meg olvasni anyanyelvükön, hogy saját nyelvük szavain át Isten beférközzön szívükbe.

bum nyelven (népesség: 21 400)

A nyomdai munkák következnek ebben az évben. Imádkozzunk azért, hogy Isten vezesse a csapatot, hogy minden rendben történjen és a hibák nyilvánvalóvá váljanak a nyomdába küldés előtt.

vame nyelven (népesség: 8 500) és ouldeme nyelven (népesség: 10 500)

Hála az Úrnak mindkét nép Újszövetségének folyamatos exegetikai ellenőrzéséért. Kérjük, imádkozzatok a nyomtatás előtti munkafolyamatért.

Istené a hála azért, hogy mindkét népcsoport iskoláiban a gyerekeket francia helyett már vame/ouldeme nyelven tanítják. Az az imádságunk, hogy ez segítsen nekik abban, hogy szilárd alapokat kapjanak az iskolában, ami felkészíti őket arra is, hogy a Szentírást az anyanyelvükön olvashassák.

Nem egy afrikai Isten?

A kameruni noni nyelvi közösség pásztorja, Joseph Chia Ngew nemrég találkozott egy olyan idős emberrel, aki rendkívül dühös volt az Afrikában folyó bibliafordítási munka miatt. Szerinte minden törzsnek saját nyelve van, amit arra használhat, hogy az adott föld isteneit imádjá, mert az istenek a földet annak nyelvével együtt alapították. Minden törzs istene csak az adott törzs nyelvét érti.

Arról is beszélt, hogy fiatalon hallott egy olyan istenről, akit ma is több csoportban imádnak, amelyeket gyülekezetnek hívnak. Ez az Isten nem afrikai; csak angolul ért, és az ő könyvét is angolul írták és így is olvassák. Azóta ennek az istennek a könyve már yamba nyelven is olvasható. Szerinte az angol isten számára utálatos cselekedet lehet, hogy lefordították a könyvét egy olyan nyelven, amit ő nem ért. Másrészt pedig az afrikai föld istenei sem nem lennének boldogok, ha hallanák, hogy egy idegen isten könyvét az ő nyelvükön olvassák. „A bibliafordítás tehát elfogadhatatlan a mi törzsi isteneink számára.” - következtetett.

Pastor Ngew elmagyarázta az idős embernek, hogy az isten, akiről ő beszél a Mindenható Isten. Ő az úr minden nemzet és minden nyelv felett az egész világon. Ő az, aki előidézte, hogy Babel népe különböző nyelveken kezdjen el beszélni. Ő nem dühös, ha látja, hogy az Ő szavait lefordítják és olvassák. Ellenkezőleg! Ő annak örül, ha minden ember saját nyelvén hallgatja és megérti, amit mond.

9 Lo kang nde ninka :
A Tetę nasu ne o mgn.
Dina longo di dubabę.
10 Janea longo di ye.
Jemea longo di bolabę o wase kana o mgn.
11 Bola biso da wenge kana miņa mese.
12 Na lakise biso mawuse masu, kana biso pe di lakisęno mawuse ma ba ba mawusanę biso.
13 O si diele biso o makekisan; nde sunga biso o bobę.
Ebanja janea je nde longo na ngiņa na sesa bebe bese. Amen.

